

รายงานสถานการณ์ศัตรูพืชไร่

วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๔

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูพืชไร่

๑. สถานการณ์การปลูกพืชไร่

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด ๕๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๗,๕๑๑,๔๗๐.๕๘ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกอ้อยทั้งหมด ๖๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๙๒๔,๖๓๔ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกข้าวโพดทั้งหมด ๖๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒,๖๖๒,๗๙๙.๑๙ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมด ๕๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๗๓,๗๕๕ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมันสำปะหลัง

๒.๑.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๑๓ จังหวัด จำนวน ๗๑๓.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๕๘.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๗๑.๐๐ ไร่)

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๒๓๘.๒๕ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๓๗๗.๐๐ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๘๙.๕๐ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๘.๒๕ ไร่

๒.๑.๒ เพลี้ยแป้งสีชมพูมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๒,๖๐๔.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๐.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๕๖๔.๒๕ ไร่)

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๓๙๗.๐๐ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๑,๙๘๔.๒๕ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๑๕๗.๐๐ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๖๖.๐๐ ไร่

๒.๑.๓ เพลี้ยหอย พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๔๒๙.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๖๘.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔๙๗.๗๕ ไร่)

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๑๒๐.๐๐ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๓๐๐.๐๐ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๔.๗๕ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๕.๐๐ ไร่

๒.๑.๔ ไรแดง พื้นที่ระบาด ๒๓ จังหวัด จำนวน ๒๑,๕๕๕.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๘๒๗.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๒,๓๘๒.๗๕ ไร่)

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๑๔,๒๐๑.๒๕ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๖,๒๒๖.๒๕ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๑,๐๙๙.๒๕ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๒๙.๐๐ ไร่

๒.๑.๕ แมลงนูนหลวง พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๒.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ๑) มั้่นสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน ไม่พบการระบาด
- ๒) มั้่นสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน ไม่พบการระบาด
- ๓) มั้่นสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๒.๐๐ ไร่
- ๔) มั้่นสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน ไม่พบการระบาด

๒.๑.๖ โรคใบด่างมันสำปะหลัง พบการระบาดในพื้นที่ ๒๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ นครราชสีมา นครสวรรค์ น่าน บุรีรัมย์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์ มหาสารคาม มุกดาหาร ระยอง ร้อยเอ็ด ลพบุรี สุพรรณบุรี สระแก้ว สระบุรี อุตรดิตถ์ อุทัยธานี และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๑๙๘,๙๕๔.๙๗ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๙๗๗.๔๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๙๙,๙๓๒.๓๗ ไร่)

๒.๒ ศัตรูอ้อย

๒.๒.๑ หนอนกออ้อย พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๔๖๒.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๖.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔๖๘.๐๐ ไร่)

- ๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน จำนวน ๓๙๒.๐๐ ไร่
- ๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน จำนวน ๗๐.๐๐ ไร่
- ๓) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน ไม่พบการระบาด

๒.๒.๒ ตัวหนวดคยาว พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๕.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน ไม่พบการระบาด
- ๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน ไม่พบการระบาด
- ๓) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน จำนวน ๕.๐๐ ไร่

๒.๒.๓ จักจั่นอ้อย พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๘๒๗.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน จำนวน ๘๒๗.๕๐ ไร่
- ๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน ไม่พบการระบาด
- ๓) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน ไม่พบการระบาด

๒.๓ ศัตรูข้าวโพด

๒.๓.๑ หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พบการระบาดในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ระบาด ๒๙ จังหวัด จำนวน ๖๗,๓๙๙.๓๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๙,๓๒๐.๖๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๖,๗๑๙.๙๕ ไร่) แบ่งเป็น

- ๑) พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย จำนวน ๕๙,๓๗๖.๐๕ ไร่
- ๒) พื้นที่ระบาดรุนแรงมาก จำนวน ๘,๐๒๓.๒๕ ไร่

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมันสำปะหลัง

๓.๑.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง
 ๓.๑.๒ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชที่ ๑ - ๙ ร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ดำเนินการผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่

๓.๑.๓ แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้แมลงนูนหลวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไธเลียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๔ สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด

๓.๑.๕ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ที่ขออนุมัติขดเชยส่งสำนักงานประมงพิจารณา

๓.๒ การควบคุมศัตรูอ้อย

๓.๒.๑ รมณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาดของศัตรูอ้อย ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง และป้องกันก่อนเกิดการระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๒ แนะนำให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงงู หลวง ดักด้ว และด้วงหนวดยาว และใช้เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราเมตาตาไรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๓ แนะนำให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูการปลูกต่อไป และให้เกษตรกรไถดินชุดต่อทิ้งไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อยต่อไป

๓.๒.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรีส่งเสริมให้เกษตรกรติดตามสถานการณ์การระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) อย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งสนับสนุนแมลงศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์ให้กับเกษตรกร

๓.๒.๕ การควบคุมการระบาดของจักจั่นอ้อย แนะนำเกษตรกรสำรวจแปลงอ้อยอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดให้ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การขุดหรือไถพรวนเพื่อจับตัวอ่อนในดิน หรือการเก็บตัวเต็มวัยในเวลากลางคืน ตัดใบอ้อยที่พบกลุ่มไข่ของจักจั่นไปทำลายนอกแปลง และสร้างการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนของคนในชุมชน เช่นเดียวกับการรณรงค์เก็บตัวเต็มวัยด้วงหนวดยาวเจาะลำต้นทุเรียน แมลงงู หลวง และด้วงหนวดยาวอ้อย เป็นต้น

๓.๓ การควบคุมศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ประสานงานติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ภายใต้กิจกรรมแปลงติดตามเฝ้าระวังศัตรูพืช เพื่อติดตามสถานการณ์ในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๒ ดำเนินการรณรงค์ให้มีการควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในพื้นที่ จำนวน ๕๐ จังหวัด หากพบการระบาดระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีควบคุมการระบาดตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๔ การควบคุมศัตรูสับปะรด

แนะนำให้เกษตรกรสำรวจและทำความสะอาดแปลงอย่างสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืชข้างเคียง เพื่อทำลายพืชอาศัย และหากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เช่น ไทอะมีโทแซม ๒๕% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออะเซทาไมพริด ๒๐% เอสพี อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นเป็นวงรีรอบๆ บริเวณที่พบเพลี้ยแป้ง และต้องหยุดพ่นในช่วงที่สับปะรดติดผลอ่อน เพื่อป้องกันไม่ให้มีพิษตกค้าง

๔.การคาดการณ์ศัตรูพืช ในช่วงระหว่างวันที่ ๙ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู แมลงหวี่ขาวยาสูบ ไรแดง แมลงงูนหลวง และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวงหนวดยาว แมลงงูนหลวง และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด เพลี้ยอ่อน หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด หนอนเจาะฝักข้าวโพด และโรคราน้ำค้าง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู เพลี้ยหอยเกล็ด ไรแดง แมลงหวี่ขาวยาสูบ โรคโคนเน่าหัวเน่า โรคพุ่มแจ้ และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวงหนวดยาว แมลงงูนหลวง และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด เพลี้ยอ่อน หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด และหนอนเจาะฝักข้าวโพด

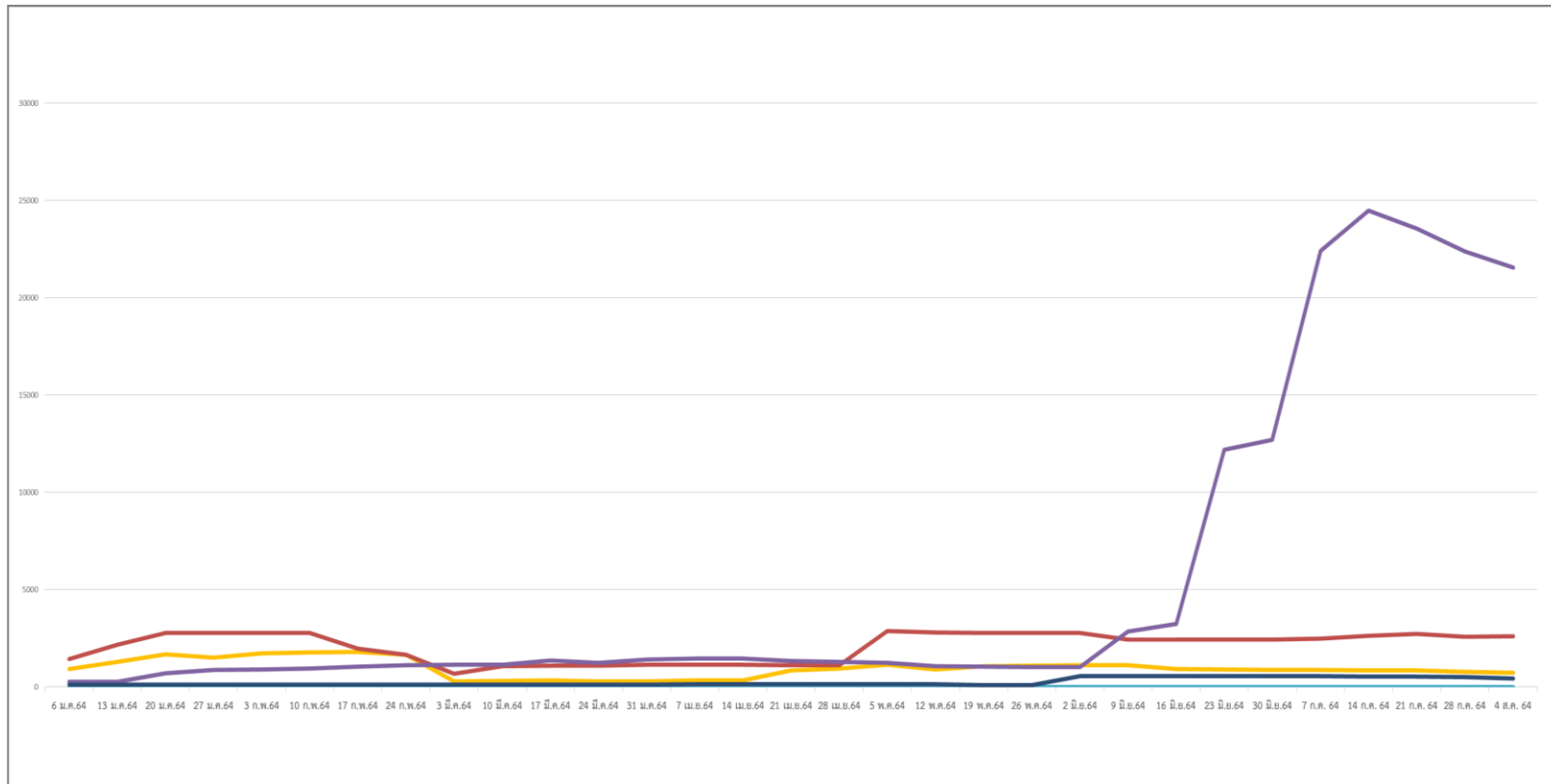
ภาคกลาง และภาคตะวันออก

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู ไรแดง แมลงหวี่ขาวยาสูบ โรคโคนเน่าหัวเน่า และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวงหนวดยาว จักจั่น แมลงงูนหลวง และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด เพลี้ยอ่อน หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด หนอนเจาะฝักข้าวโพด และโรคราน้ำค้าง
- สับปะรด ระวัง เพลี้ยแป้ง โรคผลเน่า และโรคเหี่ยว

ภาคใต้

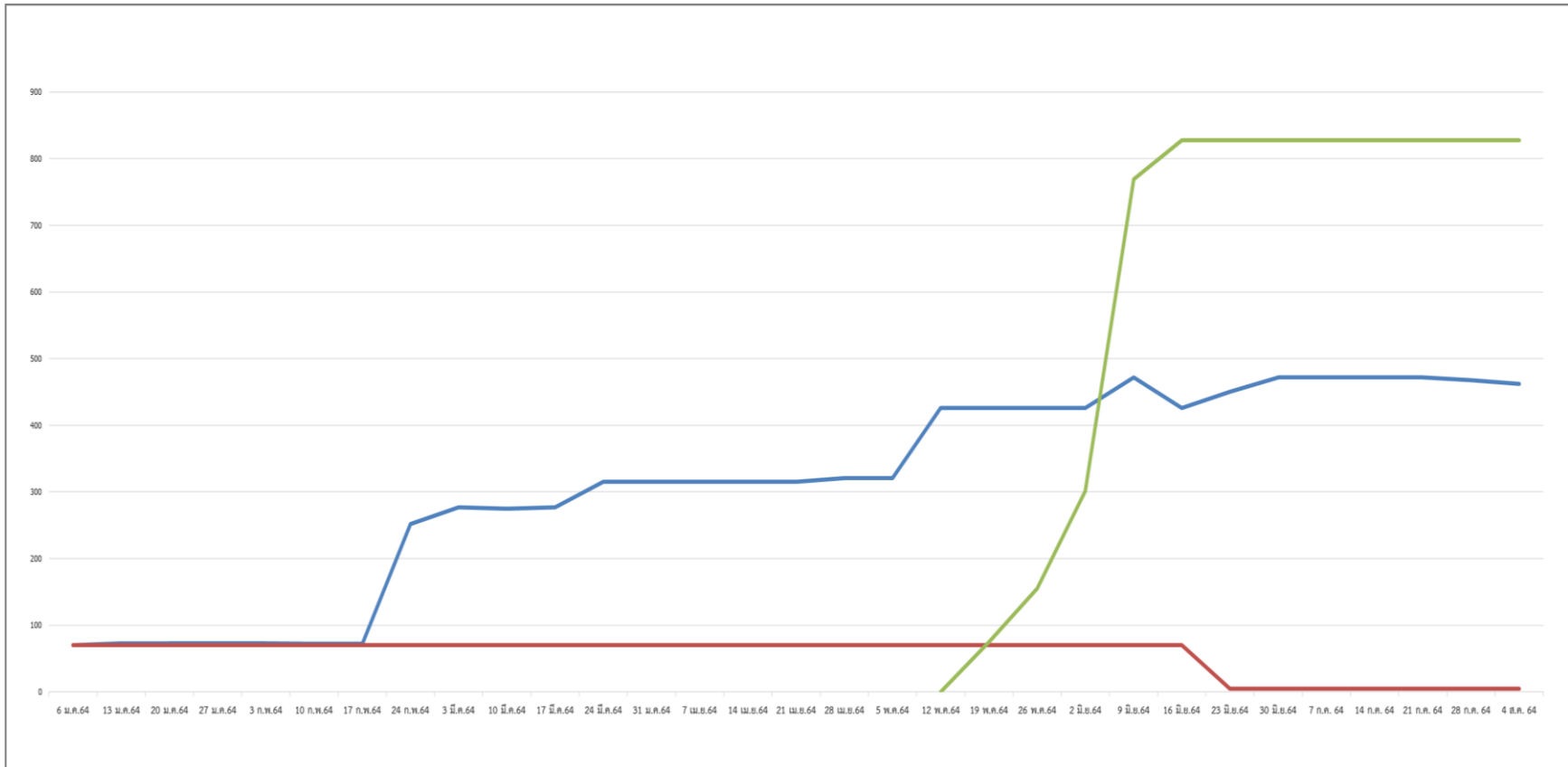
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด เพลี้ยอ่อน หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด หนอนเจาะฝักข้าวโพด และโรคราน้ำค้าง

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔
ภาพรวมทั้งประเทศ

เพลี้ยแป้ง ๗๑๓.๐๐ ไร่
 เพลี้ยแป้งสีชมพู ๒,๖๐๔.๒๕ ไร่
 เพลี้ยหอย ๔๒๙.๗๕ ไร่
 ไรแดง ๒๑,๕๕๕.๗๕ ไร่
 แมลงงูหนหลวง ๒.๐๐ ไร่

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อย ปี ๒๕๖๔
ภาพรวมทั้งประเทศ

หนอนกออ้อย ๔๖๒.๐๐ ไร่
ด้วงหนวดยาว ๕.๐๐ ไร่
จักจั่นอ้อย ๘๒๗.๕๐ ไร่